

Sygn. akt XVII AmE 206/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 grudnia 2018 roku

Sąd Okręgowy w Warszawie XVII Wydział – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów

w składzie następującym:

Przewodniczący: **SSO Ewa Malinowska**

Protokolant: protokolant sądowy Joanna Nande

po rozpoznaniu w dniu 18 grudnia 2018 roku w Warszawie

na rozprawie sprawy

z odwołania (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P.

przeciwko Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki

o wymierzenie kary pieniężnej, na skutek odwołania powoda od decyzji Prezesa Regulacji (...) z dnia 29 maja 2017 roku nr (...)

I. zmienia punkt 2 i 4 zaskarżonej decyzji w ten sposób, że w miejsce kar pieniężnych w kwocie po 10 000 zł (dziesięć tysięcy złotych) nakłada na (...) Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P. kary pieniężne w wysokości po 1 000 zł (jeden tysiąc złotych),

II. oddala odwołanie w pozostałym zakresie,

III. nie obciąża pozwanego kosztami postępowania.

SSO Ewa Malinowska

Sygn. akt XVII AmE 206/17

UZASADNIENIE

Decyzją z 29 maja 2017 roku o nr (...), wydaną na podstawie art. 168 pkt 11, art. 169 ust. 1 pkt 1 oraz art. 170 ust. 4 pkt 1 w zw. z art. 9 ust. 1 pkt 7 ustawy z 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. z 2015 r. poz. 478 z późn. zm.; dalej: uoze) w zw. z art. 104 k.p.a. oraz art. 30 ust. 1 ustawy z 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (Dz. U. z 2017 r. poz. 220 z późn. zm.; dalej: PE), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia przedsiębiorcy (...) Sp. z o.o., kary pieniężnej w związku z ujawnieniem w prowadzonej przez przedsiębiorcę działalności regulowanej w zakresie wytwarzania energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii w małej instalacji nieprawidłowości, polegającej na nieprzekazaniu Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki sprawozdania kwartalnego, o którym mowa w art. 9 ust. 1 pkt 7, w terminie 30 dni od dnia zakończenia kwartału, Prezes Urzędu Regulacji Energetyki nałożył na wyżej wymienionego przedsiębiorcę karę pieniężną w wysokości 10 000 zł z tytułu naruszenia art. 9 ust. 1 pkt 7 ustawy o odnawialnych źródłach energii, w ten sposób, iż spółka nie przedłożyła pozwanemu w ustawowym terminie sprawozdania kwartalnego za trzeci kwartał 2016 roku oraz karę pieniężną w wysokości 10 000 zł z tytułu naruszenia art. 9 ust. 1 pkt 7 ustawy o odnawialnych źródłach energii, w ten sposób, iż spółka nie przedłożyła pozwanemu w ustawowym terminie sprawozdania kwartalnego za czwarty kwartał 2016 roku.

/dowód: decyzja Prezesa URE z dnia 29 maja 2017 r. - k. 4-6/

Powódka (...) Sp. z o.o. w dniu 19 czerwca 2017 roku (data prezentaty) złożyła odwołanie od decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 29 maja 2017 roku w przedmiocie wymierzenia kar pieniężnych z tytułu niedopełnienia obowiązków przedkładania sprawozdań kwartalnych Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki zaskarżając decyzję w całości, wnosząc o zmianę zaskarżonej decyzji poprzez odstąpienie od wymierzenia obu wyżej wymienionych kar pieniężnych i zarzucając przedmiotowej decyzji naruszenie przepisów prawa materialnego, poprzez błędne zdaniem powódki przyjęcie, iż naruszenie przez powódkę przepisów ustawy o odnawialnych źródłach energii nie jest znikome, co skutkowało niezastosowaniem przepisów art. 174 ust. 2 ustawy o odnawialnych źródłach energii.

/dowód: odwołanie - k. 7-8; pismo powódki z 5 grudnia 2017 r. - replika na odpowiedź na odwołanie - k. 36-40/

W odpowiedzi na odwołanie pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości z uwagi na jego bezzasadność i brak przesłanek do odstąpienia od wymierzania kary oraz o zasądzenie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

/dowód: odpowiedź na odwołanie – k. 23-27/

Sąd Okręgowy ustalił co następuje:

(...) Sp. z o.o. jest przedsiębiorcą, wykonującym działalność gospodarczą obejmującą m.in. wytwarzanie energii elektrycznej, w oparciu o wpis do - prowadzonego przez Prezesa URE - Rejestru wytwórców energii w małej instalacji. Przedsiębiorca został wpisany do wskazanego rejestru 4 lipca 2016 r.

/okoliczności niekwestionowana/

Pismem z dnia 2 marca 2017 roku Prezes URE zawiadomił (...) Sp. z o.o. o wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia przedsiębiorcy kary pieniężnej za nieprzedłożenie sprawozdania kwartalnego za trzeci i czwarty kwartał 2016 roku, o którym mowa w art. 9 ust. 1 pkt 7 uoaze, zawierającego informacje określone w art. 9 ust. 1 pkt 5 uoaze.

/dowód: zawiadomienie o wszczęciu postępowania - k. 1 akt admin./

Wraz z pismem z dnia 13 marca 2017 roku (data wpływu 20 marca 2017 roku) (...) Sp. z o.o. przekazała Prezesowi URE sprawozdania kwartalne, o których mowa w art. 9 ust. 1 pkt 7 uoaze za trzeci i czwarty kwartał 2016 roku.

/okoliczności bezsporne, ponadto dowód: sprawozdania kwartalne - k. 4-13 akt admin./

Pismem z 28 kwietnia 2017 roku Prezes URE zawiadomił powodową spółkę o zakończeniu postępowania dowodowego w sprawie oraz pouczył o przysługującym przedsiębiorcy prawie do zapoznania się z materiałem dowodowym oraz złożenia ewentualnych uwag i wyjaśnień.

/okoliczności bezsporne, ponadto dowód: zawiadomienie o zakończeniu postępowania - k. 14 akt admin./

W dniu 29 maja 2017 roku Prezes URE wydał decyzję, która została zaskarżona w niniejszym postępowaniu sądowym.

Sąd przyznał moc dowodową wszystkim zgromadzonym w sprawie dokumentom zawartym w aktach sprawy, uznając je za wiarygodne. Powyżej opisany stan faktyczny znajduje oparcie we wszystkich przeprowadzonych dowodach, które zostały przywołane przy ustalaniu podstawy faktycznej rozstrzygnięcia.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Odwołanie podlegało częściowemu uwzględnieniu.

Według art. 9 ust. 1 pkt 7 uoaze, wytwórca wykonujący działalność gospodarczą w zakresie małych instalacji jest obowiązany przekazywać Prezesowi URE sprawozdania kwartalne zawierające informacje, o których mowa w pkt 5, w terminie 30 dni od dnia zakończenia kwartału. Informacje te dotyczą łącznej ilości:

- a)** energii elektrycznej wytworzonej z odnawialnych źródeł energii w małej instalacji,
- b)** energii elektrycznej sprzedanej sprzedawcy zobowiązanemu, o którym mowa w art. 40 ust. 1, która została wytworzona z odnawialnych źródeł energii w małej instalacji i wprowadzona do sieci dystrybucyjnej,
- c)** zużytych paliw do wytwarzania energii elektrycznej w małej instalacji oraz rodzaju tych paliw,
- d)** energii elektrycznej sprzedanej odbiorcom końcowym.

Sprawozdanie kwartalne, o którym mowa w art. 9 ust. 1 pkt 7, wytwórca wykonujący działalność gospodarczą w zakresie małych instalacji winien przekazywać Prezesowi URE w terminie 30 dni od dnia zakończenia danego kwartału. Przedsiębiorca nie wykonał tego obowiązku we wskazanym terminie zarówno względem sprawozdania za trzeci, jak i czwarty kwartał 2016 roku.

W niniejszej sprawie bezsporna między stronami była okoliczność nieprzedstawienia przez powódkę Prezesowi URE, w ustawowo określonym terminie sprawozdań kwartalnych, o których mowa w art. 9 ust. 1 pkt 7 uoaze, zawierających informacje określone w art. 9 ust. 1 pkt 5 uoaze. Powódka nie kwestionowała ustaleń poczynionych w tym zakresie przez organ regulacyjny. Wobec zaskarżonej decyzji Prezesa URE, przedsiębiorca podniósł natomiast zarzuty w zakresie rozstrzygnięcia o karach pieniężnych, kwestionując brak odstąpienia od wymierzenia tych kar, pomimo znikomego zakresu naruszeń, oraz zarzucając wymierzenie kar w zbyt wysokich kwotach w odniesieniu do dochodu powoda.

W myśl art. 168 pkt 11 uoaze, karze pieniężnej podlega ten, kto nie przedkłada w terminie Prezesowi URE sprawozdania, o którym mowa w art. 6 ust. 3 lub w art. 9 ust. 1 pkt 7, lub podaje w tym sprawozdaniu nieprawdziwe informacje. Według art. 169 ust. 1 pkt 1 uoaze, karę tę wymierza Prezes URE w decyzji, a stosownie do art. 170 ust. 4 pkt 1 uoaze, jej wysokość wynosi 10.000 zł. Z kolei w art. 174 ust. 2 uoaze przewidziano możliwość odstąpienia od wymierzenia kary, jeżeli zakres naruszeń jest znikomy, a podmiot zaprzestał naruszania prawa lub zrealizował obowiązek, zanim organy, o których mowa w art. 169 ust. 1, powzięły o tym wiadomość.

Odpowiedzialność przewidziana w art. 168 pkt 11 uoaze ma charakter obiektywny, ponieważ dla stwierdzenia naruszenia przez przedsiębiorcę ciężącego na nim obowiązku wystarczające jest ustalenie, że dany podmiot zachował się w sposób sprzeczny z wiążącym go nakazem lub zakazem. W tym zakresie, w ocenie Sądu, w świetle zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, za udowodniony należało uznać fakt nieprzedstawienia przez powoda Prezesowi URE w ustawowych terminach sprawozdań kwartalnych za trzeci i czwarty kwartał 2016 roku, wymaganych przywołanymi wyżej przepisami prawa. Obiektywny i bezsporny stan faktyczny sprawy potwierdza zatem niewywiązanie się przez powódkę z ustawowego obowiązku sprawozdawczego. Bez znaczenia pozostaje przy tym kwestia przyczyn niedopełnienia przedmiotowego obowiązku, w tym podnoszone przez powódkę okoliczności wiążące się z koniecznością usunięcia problemów technicznych. Tym samym należało stwierdzić, że w niniejszej sprawie spełnione zostały przesłanki nałożenia na przedsiębiorcę kary pieniężnej.

Jeśli zaś chodzi o wymiar tej kary, to za naruszenie, o którym mowa w art. 168 pkt 11 uoaze, przepisy ustawy o odnawialnych źródłach energii w brzmieniu na datę wydania zaskarżonej decyzji przewidywały sankcję w ściśle określonej wysokości, tj. 10.000 zł. Zatem pozwany Prezes URE, nie miał możliwości miarkowania wysokości tej kary z uwagi na - przykładowo - zakres naruszeń, ich powtarzalność, wysokość dochodu z tytułu sprzedaży wytworzonej energii czy sytuację finansową karanego podmiotu. Wobec tego, stwierdzając niewypełnienie przez przedsiębiorcę obowiązku sprawozdawczego, Prezes URE był zobligowany do nałożenia na ten podmiot kary pieniężnej w ściśle określonej kwocie 10.000 zł.

Natomiast odnośnie do zarzutu nieodstąpienia przez pozwanego od wymierzenia kary, pomimo - zdaniem powódki - znikomego zakresu naruszeń, należy zauważyć, że zastosowanie instytucji odstąpienia od wymiaru kary wymaga łącznego spełnienia obu przesłanek wymienionych w art. 174 ust. 2 uoaze, tj. przesłanki znikomego zakresu naruszeń oraz przesłanki zaprzestania naruszania prawa lub zrealizowania obowiązku, zanim Prezes URE powziął o tym wiadomość. Przy czym użycie przez ustawodawcę sformułowania, iż Prezes "może" odstąpić od wymierzenia kary, wskazuje na uznaniowy, a nie obligatoryjny charakter tej instytucji prawnej.

Odnosząc powyższe do okoliczności niniejszej sprawy Sąd Okręgowy uznał, że skoro powodowy przedsiębiorca wykonał obowiązek sprawozdawczy już po otrzymaniu od Prezesa zawiadomienia o wszczęciu postępowania w sprawie wymierzenia kary pieniężnej za brak realizacji tego obowiązku, to oczywistym jest, że obowiązek ten wykonano już po tym, jak organ powziął wiadomość o naruszeniu. Niespełnienie drugiej z przesłanek z art. 174 ust. 2 uoaze, wykluczało zatem definitywnie możliwość odstąpienia od wymierzenia kary w danej sprawie. Niezależnie jednak od tego - wbrew sugestiom strony powodowej - nie można przyjąć, by w analizowanym przypadku zakres naruszeń był znikomy, a więc by została spełniona pierwsza z przesłanek odstąpienia od wymiaru kary. W tej kwestii Sąd Okręgowy w pełni podziela stanowisko prezentowane przez pozwanego w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji oraz w odpowiedzi na odwołanie. Składanie przez wytwórców sprawozdań kwartalnych w ustawowo określonych terminach ma istotne znaczenie, gdyż na Prezesie URE spoczywa obowiązek gromadzenia informacji dotyczących ilości wytwarzanej energii elektrycznej dla celów rozliczenia finansowego systemu wsparcia (pomocy publicznej). Nadto, w oparciu o przedmiotowe sprawozdania, na podstawie art. 17 uoaze, organ regulacyjny sporządza zbiorczy raport roczny, przekazywany następnie ministrowi do spraw energii. Nie zasługiwało zatem na aprobatę twierdzenie powoda o znikomym stopniu naruszenia. Jak słusznie zauważył pozwany, to ustawodawca określił sposób i termin realizacji obowiązku sprawozdawczego przez wytwórców w małych instalacjach, zaś Prezes URE nie jest uprawniony do wprowadzania w tym zakresie jakichkolwiek modyfikacji. Niewywiązanie się przez powódkę z obowiązku przedłożenia Prezesowi sprawozdań kwartalnych w ustawowo określonych terminach miało natomiast bezpośredni wpływ na terminowe, prawidłowe i rzetelne wywiązanie się przez ten organ z obowiązku sporządzenia zbiorczego raportu końcowego. Mając na uwadze powyższe okoliczności, nie można było przyjąć, że w niniejszej sprawie zakres przypisanego powodowi naruszenia był znikomy.

Reasumując w ocenie Sądu Prezes URE, prawidłowo ustalił stan faktyczny sprawy i zastosował art.168 pkt.11 uoaze. Warto wspomnieć, że nałożenie kary w konkretnej wysokości za uchybienie wskazane w tym przepisie ma charakter obligatoryjny, wobec czego przy braku przesłanek do odstąpienia kary, Prezes URE zobowiązany był nałożyć na powoda karę w kwocie 10.000 zł.

Przy rozpoznawaniu odwołania w niniejszej sprawie należało jednak mieć na uwadze, że zgodnie z art. 316 § 1 k.p.c. sąd wydając wyrok, bierze za podstawę stan rzeczy istniejący w chwili zamknięcia rozprawy. Stan rzeczy oznacza także prawo obowiązujące w chwili zamknięcia rozprawy (zob. wyrok SN z dnia 28 listopada 2016r., sygn.akt II PK 238/15). W dniu 14 lipca 2018 r. weszły w życie przepisy ustawy z dnia 7 czerwca 2018 r. o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2018, poz. 1276). W art. 1 pkt 59a ustawy o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw ustawodawca zmienił treść art. 170 ust. 4 pkt 2 uoaze. Zgodnie z art. 170 ust. 4 pkt 2 uoaze w brzmieniu obowiązującym od dnia 14 lipca 2018 r. kara pieniężna z tytułu naruszenia, o którym mowa w art. 168 pkt 11 uoaze wynosi 1 000 zł., a nie jak uprzednio 10 000 zł.

Mimo, iż podniesione przez powoda w odwołaniu zarzuty okazały się bezzasadne, wysokość wymierzonej kary podlegała obniżeniu ze względu na nowelizację przepisu art. 170 ust. 4 pkt. 2 uoaze. Nowelizacja ta nie zawiera jednak odpowiedniego przepisu intertemporalnego. Wobec powyższego Sąd, mając na uwadze konieczność zastosowania zasad intertemporalnych prawa represyjnego (karnego) do administracyjnych kar pieniężnych, a więc przepisów względniejszych dla sprawcy w dacie orzekania, działając na podstawie art. 479⁵³ § 2 zmienił zaskarżoną decyzję w zakresie wysokości nałożonych kar pieniężnych obniżając je do kwoty 1000 zł. Rozwiązanie takie jest zgodne z zaleceniami Rekomendacji Nr 91(1) Komitetu Ministrów dla Państw Członkowskich w sprawie kar administracyjnych, w zakresie stosowania sankcji mniej uciążliwej obowiązującej w czasie od daty zdarzenia do zastosowania sankcji.

W pozostałym zakresie Sąd oddalił odwołanie na podstawie art. 479⁵³ § 1 k.p.c. jako bezzasadne.

Mając na uwadze, iż odwołanie powoda, co do materialnej podstawy wydania decyzji o wymierzeniu kary pieniężnej, okazało się bezzasadne, a została ona obniżona wyłącznie na skutek wprowadzonej przez ustawodawcę zmiany, Sąd orzekł o kosztach na podstawie art. 100 k.p.c.

SSO Ewa Malinowska